

عنوان دستورالعمل:

داروهای با هشدار بالا (داروهای پرخطر)

کد: WIM 18-04	شماره ویرایش: ۱۱	تاریخ تصویب و ابلاغ: ۱۴۰۵/۲/۲۰
حوزه تولید: خدمات دارویی	تعداد صفحه ها: ۴	تاریخ آخرین ویرایش: ۱۴۰۵/۲/۱۷
هدایت کننده: رئیس بخش مراقبتهای دارویی		تاریخ بازبینی بعدی: ۱۴۰۶/۲/۲۰

اهداف:

باتوجه به اهمیت اطلاع رسانی در خصوص داروهای پرخطر و لزوم توجه خاص کادر پزشکی به هنگام تجویز، آماده سازی، نگهداری و استفاده از این داروها قبل از مصرف برای بیماران، این دستورالعمل تهیه و براساس آن اقدام خواهد شد.

دامنه کاربرد:

تمامی بخشها و واحدهای مرکز

تعریف واژگان و کلمات کلیدی:

داروی پرخطر

به دارویی گفته میشود که در صورت بروز خطای دارویی در پروسه های تجویز، آماده سازی، نگهداری و یا مصرف، برای بیمار خطر ساز بوده و یا اندکس درمانی باریکی (THERAPUTIC INDEX) داشته باشد یا به نوعی آنتی دوت لازم برای بر طرف نمودن عارضه یا عوارض آن دارو که احتمال تهدید حیات و یا خطر مرگ را در بر داشته باشد در دسترس نباشد.

روش انجام کار:

۱- به منظور پیشگیری از بروز خطاهای دارویی و افزایش ایمنی بیماران هنگام تجویز و مصرف داروهای پرخطر که بر طبق فهرست پیوست (شماره) آمده است براساس دستورالعمل ۸ که شامل:

۱- صحیح بودن دارو	۴- آماده سازی دارو
۲- دوز دارو	۵- نگهداری دارو
۳- زمان تجویز دارو	۶- راه مصرف دارو
۷- صحیح بودن بیمار دریافت کننده دارو	۸- پاسخ مناسب بیمار به دارو

بایستی توسط کلیه همکاران دقت و توجه به عمل آید.

- ۲- در بخش دارویی تکنسین دارویی آماده کننده نسخه حاوی داروی پرخطر جهت اطمینان از عدم بروز اشتباه، تایید شفاهی یکی از همکاران را اخذ نموده سپس نسخه را می پیچد. داروساز نیز هنگام تحویل نسخه به بیمار، نسخه را با دقت چک نموده و در صورت نیاز با یکی از همکاران خود یا پزشک تجویز کننده دارو مشورت می نماید.
- ۳- داروهای پرخطر لیبل قرمز رنگ داشته و در داروخانه و بخش ها طوری چیدمان می شوند که احتمال بروز خطا کاهش یابد.
- ۴- پرستار بیمار در هنگام آماده سازی دارو، زمانی که یکی از داروهای بیمار شامل یکی از فهرست داروهای پرخطر باشد باید بر اساس دستورالعمل ۷۰ اقدام به مراقبتهای لازم بنماید.
- ۵- هنگامیکه پرستار بیمار در هنگام آماده سازی یکی از داروهای پرخطر را در دستورات دارویی بیمار مشاهده کرد با هماهنگی سرپرستار بخش باید از ناظر دومی کمک گرفته و کلیه پروسه های مربوطه را با ایشان چک نماید.
- ۶- حتماً لازم است هنگام ارائه دارو (از فهرست داروهای پرخطر) به بیمار بر بالین وی حتماً دو پرستار که یکی پرستار اصلی بیمار و دومی به صلاحدید سرپرستار یا مسئول شیفت بخش باشد، دارو تجویز گردد.
- ۷- پس از تجویز، کلیه اطلاعات و اقدامات انجام شده در گزارش سیر پرستاری پرونده بیمار توسط دو پرستار فوق، امضاء می گردد.

نام و نام خانوادگی تهیه کنندگان و سمت :

- دکتر مهرداد شوندی : مسئول اعتبار بخشی دارویی
- دکتر رضا گل پیرا : سرپرست بهبود کیفیت و اعتبار بخشی
- دکتر بهزاد مومنی: مسئول بهبود کیفیت

مراجع:

- بخشنامه شماره ۶۶۵/۳۸۹۱۶ مورخ ۱۴۰۰/۷/۱۱ رییس سازمان غذا و دارو
- استاندارد های اعتبار بخشی بیمارستان ها
- تجارب بیمارستانی

نام و امضاء تأیید کننده: معاون درمان: دکتر لیلا عبدالکریمی	نام و امضاء تهیه کنندگان: مسئول اعتبار بخشی دارویی: دکتر مهرداد شوندی
نام و امضاء تصویب کننده: رئیس انستیتو: دکتر فریدون نوحی	مهر و امضاء دفتر بهبود کیفیت: دکتر بهزاد مومنی

فهرست داروهای پر خطر

ردیف	دسته دارویی	نام دارو / شکل دارویی
۱	داروهای سیستم انعقادی و ضد پلاکت	وارفارین، هپارین، انوکسپارین، دالتپارین، اپتیفیباتاید، استرپتوکیناز، رتپلاز، تنکتپلاز، آلتپلاز، PCC، دابیگاتران، ریواروکسابان، تیروفیبان، آپیکسابان، پراسوگرل، ترانکزامیک اسید، آپروتینین، ابسیکسیمب
۲	آگونیستهای آدرنرژیک، داخل وریدی	افدرین، اپی نفرین، نور اپی نفرین، فنیل افرین، ایزوپروتینول،
۳	آنتاگونیستهای آدرنرژیک، داخل ریدی	لابتالول، متوپرولول، پروپرانولول، اسمولول، تولازولین
۴	داروهای ضد فشار خون و مدر تزریقی	ویال نیتروپروساید، آمپول نیتروگلیسرین، آمپول هیدرالازین، آمپول وراپامیل، آمپول فورزماید، آمپول پروستاگلاندین
۵	داروهای بیهوشی تزریق استنشاقی	دروپریدول، انفلوران، اتومیدیت، هالوتان، ایزوفلوران، کتامین، نیتروس اکساید، پروپوفول، سووفلوران، تیوپنتال
۶	داروهای اپیدورال یا اینتراتکال	بوپیواکاین، میپواکاین، روپیواکاین، لیدوکائین
۷	محلول کاردیوپلژیک	محلول کاردیوپلژیک
۸	سرم و محلولهای تزریقی	ویال پتاسیم کلراید، منیزیم سولفات، دکستروز ۲۰٪ و ۵۰٪، تنتور اوپیوم، سدیم کلراید هایپر تونیک ۵ و ۲۰٪، آب سترن تزریقی ۵۰۰ و ۱۰۰۰ میلی لیتر
۹	محلولهای دیالیز صفاقی و همودیالیز	محلولهای دیالیز صفاقی و همودیالیز
۱۰	اینوتروپ های وریدی	دیگوکسین، میلرینون، دوپامین، دوبوتامین
۱۱	داروهای کاهنده قند خون (خوراکی و تزریقی)، انسولین ها	گلی بن کلامید، گلی کلایزید، امپاگلیفلوزین، سیتا گلیپتین، مت فورمین، گلیمپراید، دارو های ترکیبی حاوی سولفونیل اوره ها (متفورمین+گلی بن کلامید) / (پیوگلیتازون+گلیمپراید)، انسولین ها (رگولار، NPH، آسپارت کریستال و پروتامینه و میکس، گلارژین، دتمیر، گلولیزین، لیسپرو، انسولین ایزوفان تزریقی، انسولین زینک تزریقی)
۱۲	سداتیو ها (خوراکی و تزریقی)	دکسمدتیمیدین، میدازولام، فنوباریتال خوراکی و تزریقی، محلول خوراکی کلرال هیدرات، هالوپریدول، دیازپام، ترامادول
۱۳	نارکوتیک ها / اوپیوید ها (خوراکی و تزریقی و پوستی)	مورفین، فنتانیل، آلفنتالین، سو فنتانیل، رمی فنتانیل، پتدین، متادون، بوپرنورفین، هیدرومورفون، اکسی کدون، پنتازوسین، ترامادول، تنتور اوپیوم، شربت متادون، نالوکسان
۱۴	داروهای ضد آریتمی داخل وریدی	آمیودارون، لیدوکائین، آدنوزین، دیلتیازم، پروکاینامید، وراپامیل
۱۵	بلاک کننده های عصب عضله	سوکسینیل کولین، بوپیواکاین، آتراکوریوم، سیس آتراکوریوم، میواکوریوم، پان کرونیوم، روکرونیوم
۱۶	محلولهای تغذیه وریدی	دکستروز ۵۰٪، اینترالیپید، آمینواسید،
۱۷	داروهای تصویر برداری	مگلو مین کامپاند، ویال آیوهگزول (Omnipaque)، ویال آیودیگزانول (Visipaque)، ویال گادودیامید (Omni scan)، ویال گادوتریک اسید (Dotarem)
۱۸	داروهای خاص	دیگوکسین تزریقی، اپینفرین زیر جلدی، منیزیم سولفات تزریقی، نیتروپروساید تزریقی، وازوپرسین، اکسی توسین تزریقی، کلسیم گلوکونات تزریقی، سدیم بیکربنات تزریقی، آنروپین تزریقی، ونکوما یسین، جنتامایسین، سفتریاکسون، متوترکسات خوراکی، پتاسیم کلراید، پرومتازین، توبرامایسین، هالوپریدول تزریقی
۱۹	داروهای شیمی درمانی	تمامی داروهای شیمی درمانی از قبیل بلئوما یسین، دانوروبیسین، مرکاپتوپورین، متوترکسات،
۲۰	اشکال دارویی لیپوزومال و غیر لیپوزومال	آمفوتریسین بی لیپوزومال، آمفوتریسین بی، دوکسورو بیسین لیپوزومال، دوکسورو بیسین

فهرست داروهای پر خطر تزریقی مشمول الصاق برچسب گذاری روی دارو/ ویال

ردیف	نام دارو	ردیف	نام دارو
۱	پتاسیم کلراید	۷	آتروپین
۲	منیزیم سولفات	۸	اپی نفرین
۳	بیکربنات سدیم	۹	هپارین
۴	کلسیم گلوکونات	۱۰	رتپلاز
۵	هایپر سالین	۱۱	هالوپریدول
۶	لیدوکائین	۱۲	پروپرانولول